

Εκλογικά αποτελέσματα με την οπτική του φύλου στην περιφερειακή αυτοδιοίκηση

Τα τελευταία χρόνια γίνεται μια διαρκής προσπάθεια μέσα από στοχευμένες πολιτικές για την προώθηση και ενθάρρυνση των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, το 2010 ψηφίστηκε ο Νόμος 3852 (Πρόγραμμα Καλλικράτης) [\[1\]](#), σύμφωνα με τον οποίο καθορίζεται ότι: «Ο αριθμός των υποψηφίων περιφερειακών συμβούλων κάθε συνδυασμού από κάθε φύλο πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον με το ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των μελών του περιφερειακού συμβουλίου. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην αμέσως επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι τουλάχιστον ίσο με το μισό της».

Έχοντας συγκεντρώσει τα αποτελέσματα των δύο τελευταίων εκλογικών αναμετρήσεων σε επίπεδο περιφερειακής αυτοδιοίκησης (2010, 2014), ακολουθεί η παράθεση των ποσοστών συμμετοχής των γυναικών στην επικράτεια και ανά περιφέρεια, καθώς και η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων αυτών ως προς το φύλο.

Σύμφωνα με τα εκλογικά αποτελέσματα του 2014, οι αιρετές των περιφερειών είναι συνολικά 151. Στο αξίωμα του/της περιφερειάρχη, δύο από τις δεκατρείς περιφέρειες, και συγκεκριμένα η Αττική και το Βόρειο Αιγαίο, ψήφισαν γυναίκα.

Όσον αφορά τις χωρικές αντιπεριφερειάρχες σε όλη την επικράτεια, αυτές ήταν 12 σε σύνολο 58. Πιο αναλυτικά, οι περισσότερες περιφέρειες της χώρας (Αττικής, Δυτικής Ελλάδας, Ηπείρου, Θεσσαλίας, Ιονίων Νήσων και Στερεάς Ελλάδας) έχουν από 1 χωρική αντιπεριφερειάρχη. Τέσσερις περιφέρειες (Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, Βορείου Αιγαίου, Δυτικής Μακεδονίας και Νοτίου Αιγαίου) δεν έχουν καμία γυναίκα σε θέση χωρικής αντιπεριφερειάρχη, ενώ μόλις οι υπόλοιπες τρεις περιφέρειες (Κεντρικής Μακεδονίας, Κρήτης και Πελοποννήσου) έχουν από 2 χωρικές αντιπεριφερειάρχες.

Οι γυναίκες οι οποίες τοποθετήθηκαν ως θεματικές αντιπεριφερειάρχες είναι 17 σε σύνολο 73. Ειδικότερα, σε πέντε περιφέρειες (Α.Μ.Θ., Θεσσαλίας, Ιονίων Νήσων, Ν. Αιγαίου και

Πελοποννήσου) το αξίωμα της θεματικής αντιπεριφερειάρχη δόθηκε σε μία (1) γυναίκα, ενώ σε τέσσερις περιφέρειες (Β. Αιγαίου, Δ. Μακεδονίας, Κ. Μακεδονίας και Κρήτης) δόθηκε σε δύο (2). Τρεις περιφέρειες (Δ. Ελλάδα, Ηπείρου και Στερεάς Ελλάδα) δεν έχουν καμία

θεματική αντιπεριφερειάρχη, σε αντίθεση με την Περιφέρεια Αττικής, στην οποία έχουν τοποθετηθεί τέσσερις (4). Όσον αφορά τα ποσοστά που προκύπτουν για τις θεματικές αντιπεριφερειάρχες, τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής γυναικών υπάρχουν στην Περιφέρεια Αττικής (67%), Βορείου Αιγαίου (33%), Δυτικής Μακεδονίας (33%), Κεντρικής Μακεδονίας (33%) και Κρήτης (33%).

Αναφορικά με την κατανομή των μελών των περιφερειακών συμβουλίων ως προς το φύλο, τα ποσοστά ανά περιφέρεια είναι τα εξής: Στην Ανατολική Μακεδονία-Θράκη το 12% των περιφερειακών συμβούλων είναι γυναίκες, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στην Αττική είναι το 44% και στο Βόρειο Αιγαίο οι αιρετές καταλαμβάνουν το 13%. Το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών στα περιφερειακά συμβούλια είναι επίσης 13% για τη Δυτική Ελλάδα, 12% για τη Δυτική Μακεδονία, 18% για την Περιφέρεια Ηπείρου και 14% για τη Θεσσαλία. Το αντίστοιχο ποσοστό γυναικών στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων είναι 17%, στην Κεντρική Μακεδονία 22%, στην Κρήτη 16%, στο Νότιο Αιγαίο 19%. Τέλος, στην Περιφέρεια Πελοποννήσου το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών είναι 17%, ενώ στη Στερεά Ελλάδα φτάνει μόλις το 9%.

Στη συνέχεια ακολουθεί η συγκριτική αξιολόγηση των εκλογικών περιόδων 2010-2014 και 2014-2019. Συγκρίνοντας τα αριθμητικά στοιχεία των περιφερειάρχων και χωρικών αντιπεριφερειάρχων στην επικράτεια, προκύπτει ότι στους πρώτους υπήρξε μια αύξηση της τάξης του 15,4%, ενώ στους δεύτερους το ποσοστό αυξήθηκε ελάχιστα κατά 1%. Αντίθετα, στις εκλογές του 2014, 17,7% λιγότερες αιρετές τοποθετήθηκαν στη θέση της θεματικής αντιπεριφερειάρχη.

Τέλος, εξετάζοντας τις επιμέρους περιφέρειες στις οποίες υπήρξε αύξηση εκπροσώπησης των γυναικών σε σχέση με την προηγούμενη εκλογική περίοδο, διαπιστώνεται ότι όσον αφορά τις χωρικές αντιπεριφερειάρχες στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας, Ιονίων Νήσων, Κεντρικής Μακεδονίας, Κρήτης και Πελοποννήσου τα ποσοστά αύξησης είναι (33%, 25%, 14,3%, 25%, 30% αντίστοιχα. Στα ποσοστά που αφορούν τις θεματικές αντιπεριφερειάρχες υπήρξε αύξηση στις περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης

(17%), Αττικής (34%), Βορείου Αιγαίου (33%) και Δυτικής Μακεδονίας (33%).

Σχετικά με την εκπροσώπηση των γυναικών στα περιφερειακά συμβούλια παρατηρούμε ότι σε 3 περιφέρειες υπήρξε σημαντική αύξηση. Αναλυτικότερα, στην Αττική υπήρξε αύξηση στη συμμετοχή των γυναικών κατά 16%, στην Ήπειρο 7,9% και στην Πελοπόννησο 4,9%. Σε 4 περιφέρειες (Βόρειο Αιγαίο, Δυτική Ελλάδα, Κεντρική Μακεδονία και Κρήτη) υπήρξε πολύ μικρή αύξηση, της τάξης του 1%, ενώ στις υπόλοιπες 6 περιφέρειες παρατηρήθηκε μείωση στο ποσοστό συμμετοχής των γυναικών στα περιφερειακά συμβούλια.

Από τα παραπάνω γίνεται σαφές ότι στη χώρα μας έχουν γίνει κάποια βήματα για την εξασφάλιση της ισότητας των φύλων στην περιφερειακή αυτοδιοίκηση, αλλά τα αποτελέσματα της τελευταίας εκλογικής αναμέτρησης απέχουν αρκετά από τα επιδιωκόμενα. Το γεγονός αυτό αποθαρρύνει αρχικά, αλλά παράλληλα καταδεικνύει το περιθώριο που υπάρχει για περαιτέρω βελτίωση καθώς και τους στόχους που χρειάζεται να τεθούν εκ νέου από την πολιτεία αλλά και την κοινωνία για την προώθηση των γυναικών σε θέσεις ευθύνης.

[\[1\]](#) παρ. 3 του άρθρου 120 «Υποψηφιότητες» Μέρος Γ' Δεύτερος Βαθμός Αυτοδιοίκησης Περιφέρειες, Κεφάλαιο Β' «Εκλογική Διαδικασία».